

Universitätsbibliothek Paderborn

**Francisci Tvrriani Societatis Iesv, Defensio Locorum S.
Scripturae. De Ecclesia Catholica, Et Eius Pastore
Episcopo Romano, B. Petri, principis Apostolorum
successore, libri duo. Aduersus nugatorias ...**

**Torres, Francisco de
Coloniae Agrippinae, 1580**

VD16 ZV 18729

Capvt XX. Quomodo refellatur quod ait Antonius sententia pontificali
promulgata sancitum esse, vt vndi[que] ad Ecclesiam Romanam
appellaretur, & de testimonio Gelasij quod contra se produxit. ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-33634

CAPVT XX.

Quomodo refellatur quod ait Antonius sententia pontificali promulgata sancitum esse, vt vndiq; ad Ecclesiam Romanam appellaretur, & de testimonio Gelasij quod contra se produxit. Responsio ad querelam eiusdem, quod pontifices Rom. summos etiam imperatores sibi subiecerint, & de cathedra Petri Antiochia Romam translata, & de modo, quem in ea translatione obijcit Antonius.

Profers autem, inquit, ex Aurelio Iuriskon-
sulto, olim non licuisse à præfectis prætorio
prouocare ad imperatorem, cuius tamen
summe potestati non derogabatur. Verum
vt omittam, quàm parum hoc exemplum
ad rem faciat, te ex Aurelio tuo refello, qui testatur, id
quidē licuisse, sed postea, vt eius verbis vtar, publice sen-
tentia principali lecta, appellandi facultatem fuisse inter-
dictam. Atqui Turriane hac in causa contrarium pror-
sus euenit. Nam cum initio locum non haberent eius-
modi appellationes, postea sentētia pontificali promul-
gata, sancitum est, vt ex omnibus Ecclesijs ad Ecclesiam
Romanam appellaretur. Sic enim Gelasius Papa citan-
te Gratiano cap. cuncta. 9. q. 3. Sacrosancta, inquit, Ro-
mana Ecclesia fas de omnibus habet iudicandi; neq; cuiq;
de eius licet iudicare Iudicio, si quidē ad illā de qualibet
mundi parte appellādum est: ab illa autem nemo appel-
lare permissus est. Hæc bonus ille seruus seruorum Dei.
Ego vt ex eo, quod aduersarius ponit, eum redarguerem, dedi quod
volebat, vt eo etiam dato rursus efficiatur, primatum habere pon-
tificem Romanum. Docuit hoc etiam tuus Arist. sic eum cum quo
disputamus, redarguere. negas tu ius appellandi pontificem, vt pri-
matum eius neges; ego rursus, vt ne sic quidem elabi possis, concessi
id, quo concesso, nihilo minus sequitur primatum habere, quod tu ne-
gas. in promptu est ratio, quia, sicut Imperatori Romano nō dero-
gabatur, quod à præfectis prætorio nō liceret ad eū prouocare, im-
mo potius summa eius potestas in eo ostensa est; quod nunquam

K k hoc

Quomodo
ex concessis
etiam ab ad
uersarijs in
canone sex-
to Synodi
Nic. sequa-
tur episco-
pū Romanū
habere pri-
matū, quod
est redargui
ex concessis
scilicet ad-
duci ad con-
tradictio-
nem.

Quomodo
Antonius
Sadeel sei-
psum refel-
lit in vno
loco dupli-
citer.

hoc licuit, nisi sententia eius principali lecta: ad hunc modum si de-
mus Synodum Nicenam prouocationes ad pontificem interdixisse,
quod illi Africani per errorem contendebant, inde etiam sequitur
primatum habere pontificem, quia hoc, quod aduersarij ponebant,
auctoritate episcopi Romani statutum est; ille igitur erat, & nunc
est principalis. statutum, inquam est, auctoritate eius, & lecta
eius principali sententia, ut de imperatore dictum est; si quidē Sy-
nodus Nic. illo canone 6. quo illi aduersarij Africani appellationes
interdictas esse falso putabant, in scienda, & confirmanda pote-
state primatus Alexandrini, & Antiocheni, & potestate aliorum
episcoporum in Ecclesijs suis, formam Episcopi Romani, ut capitis
& primi omnium sequi se plane proficitur; quare si appellationes in-
terdixit, quia episcopus Rom. voluit, interdixit, est igitur episc.
Rom. omnium episcoporum princeps. Hoc sit responsum ad id, quod
dixisti, exemplum de summa potestate Imperatoris, cui non deroga-
batur, licet non liceret a praefectis praetorio ad eum prouocare, pa-
rum ad rem facere. Quod autem ais contrarium euenire in pontifice,
atque in imperatore: ad Imperatorem. n. non licuisse a praefectis pre-
torio prouocare postquam sententia principalis, ad est, imperatoris
lecta fuit, licuisse tamen antea; ad pontificem verò ut ab omnibus
prouocaretur, sancitum esse, sententia promulgata pontificali; mul-
tiplici inconstancia te hic refellis. primum pontificalem sententiam
de appellando pontificē comparas cū principali sententia imperatoris
de non prouocando a praefectis praetorio ad imperatorem, est igitur te.
testimonio tuo pontificis summa potestas Ecclesiastica, id est, primat;
sicut imperatoris summa potestas secularis. Deinde, quod dictis pro-
mulgata sententia sancitū esse, ut ex omnibus Ecclesijs ad Ecclesiam
Romanā appellaretur, testimonio sententiae Gelasij ad probandū,
quod dixisti, a te recitato, refellis. Oportebat .n. ut edictum esset
ista, quā dicis, promulgata Gelasij sententia, oportebat, inquā, ut
hoc iuberet, quod dicis; at non hoc facit; nulla hic iubendi forma; nō
.n. dicit, Sacrosancta Romana Ecclesia fas habeat de omnibus iudi-
candi: neq. cuiquā de eius liceat iudicare iudicio: sed potius ad illā
de qualibet mundi parte appelletur: ab illa autem nemini appellare
permit-

permitteretur. Non sic dicit, sed quid, & quomodo, audiamus, cuncta inquit, per mundum nouit Ecclesia, quod Sacrosancta Rom. Ecclesia fas de omnibus habeat iudicandi &c. apparet ne hic ulla forma legis, cuius est iubere, aut vetare? an potius ἐξ ἀρχῆς καὶ ἀξιοῦσα τῶν παλαιῶν θεσπιάτων? quod omnes qui de doctrina Catholica philosophantur accipiunt, id est, tanquā pronunciatum quoddā notissimū, & firmissimū. Sicut firmissimū principium, ut tuus Arist. libro 4. primæ philosophiæ tradit, apud eos, qui de natura philosophantur, est, in quo impossibile est falli, quia necesse est inquit, esse hoc notissimū. Amabo te, dic causam, cur illud vice breuiculi promij omisisti, cuncta per mundum nouit Ecclesia &c. Si pudet mihi dicere, dic in aurem tuis amiculis. Credo, idem auct academia tua ex te scire. Non potes excusare prolixitatem, quatuor verba erant aut quinq, sed quæ conscientiam tuam mordebant. Si falsa esse putabas, cur ipsum principium, quo tu conuinceris, & omnes Protestantes conuincuntur, non statim refellebas? cur saltē, ut soles, quamuis non probares, quod diceres, non negasti? si cuncta per mundum nouit Ecclesia, quod cōscientia tua conuicta, ne negares, coegit, cur fallis populos, & principes populorum decipis? cur non horres iudicium illud, quod tuis similibus beatus Petrus minatur, quod tibi iam olim non cessat, & perditio tua non dormitat? si dubitas, utrū verum sit, quod Pontifex Gelasius ait, exi ex Germania, accinge te ad iter, percurre omnes Ecclesias: ut postea, non dicam, sicut Apostolus ad Timotheum scripsit, quæ audisti à me per multos testes, hæc commenda fidelibus hominibus, qui idonei erunt & alios docere, sed quæ audisti per omnes mundi Ecclesias, hoc teneas. Quid rursus idē Antonius præterierit dissimulante in extrema parte eiusdē testimoniū à se recitati ex Gelasio simili fraude & verutia; & quare præterierit.

Postremo, ut intelligat academia tua & per eam omnes principes Germaniæ, quā magnus veterator sit Antonius Sadeel, interroga te, quare quod erat in extrema parte huius pontificalis sententiæ, si cur tu vocasti, quæ à te recitata est, dissimulasti, & præteristi? nec hic respondebis, sed respondebo ego pro te: quia si non dissimulasses, non potuisses fingere, quod finxisti: non reliquisses locum commento tuo. Nam cum initio, aiebas, locum non haberent eiusmodi appellationes, postea sententiā pontificali promulgata, sancitum est,

Quid Antonius in testimoniū sententiæ Gelasii à se citato dissimulauerit veteratori, quia conscientiam eius mordebat.

Quid rursus idē Antonius præterierit dissimulante in extrema parte eiusdē testimoniū à se recitati ex Gelasio simili fraude & verutia; & quare præterierit.

ut ex omnibus Ecclesijs ad Ecclesiam Romanam appellaretur; at in extrema parte huius capituli à Gratiano repetiti expositum erat, unde manasset ius istud undiq; ad Pontificem, si opus esset, prouocandi, nempe ex principatu beati Petri à domino fundato, & in Ecclesia instituto; sic enim ait, & hoc nimirum pro suo principatu, quē beatus Petrus Apost. domini voce & tenuit semper, & tenebit. Sumptum est hoc caput ex epistola Gelasij ad episcopos Dardania, in qua est hoc ipsum, quod in extremo huius capituli recitauit Gratianus; sic enim ait de Ecclesia Romana, quē vnāquamq; inquit, Synodum & sua auctoritate confirmat, & continua moderatione custodit pro suo scilicet principatu, quem beatus Petrus domini voce perceptum, Ecclesia nihilominus subsequente & tenuit semper, & tenebit &c. Quanto melius causę tuę, & verecundię consultum fuisset, si huius capituli Gelasij ex Gratiano à te recitati non minimis? quo & causam tuam prodidisti; & pudorem tuum maculasti, cum te veteratorem, & versipellem esse ostendisti. nihil hic dicam, quod Gelasium sanctissimum & doctissimum pontificem, & perantiquum, virum bonum seruum seruorum Dei irridens vocat. Mirer si academiam tuam non tui pudeat. Pergit Antonius, Vnde, inquit, efficitur, pontifices non modo non sententia publice promulgata facultatem ad se promouendi interdixisse, verum etiam eo semper, quantum in ipsis fuit, omnia reuocasse, attraxisse, rapuisse, adeo, ut suo throno non solum prefectos prætorio, quorum meminit Turrianus, sed quod longe est indignius, ipsos etiā summos imperatores subiecerint. Melius dixisses, unde efficitur, ut non modo non interdixerint pontifices sententia publice promulgata facultatem ad se prouocandi, sed neq; interdicare potuerint, quoties opus esset prouocatione. cur ita? propter principatum scilicet, ut paulo ante dicebat Gelasius, quem beatus Petrus Apostolus domini voce & tenuit semper, & tenebit. Cum enim ipse sit pater familias; quem dominus domui suę, quę est Ecclesia, prefecit, & vnus sit ac primus Iudex ad tempus, sicut ait beatus Cyprianus, ad eum pertinet omnium utilitati consulere; omni-

Quomodo
Antonius
recitando
testimoniū
Gelasij cau-
sam suam
prodidit, &
pudorem
suū macula-
uit.

um necessitati providere. Quod rursus ais, suo throno non solum prefectos pratorio, quorum meminit Turrianus; sed quod longe est indignius, ipsos etiam summos imperatores subiecerint, quid hoc aliud est, quam gloriæ domini Iesu inuidere? pietatem, & religionem imperatorum Christianorum reprehendere? prophetias de regno Christi, & splendore Ecclesiæ eius ignorare? impletas esse non videre? mirum nisi magnum Constantinum, quod se pontifici subiecerit, ac propter honorem eius, & observantiam, qua eum colebat, vrbe Roma cesserit, rides; aut invidia, & liore doles; mirum, nisi eos pontifices accusas, qui inquis conatibus imperatorum constāter, & fortiter restiterunt, & eos increparunt; vt magnus Leo Theodosium minorem propter Ephesinum Latrocinium: Papa Hilarius Anthemium Imperatorem propter Philoreum Macedonianum: Simplicius pontifex, & post eum Felix non solum Basilium tyrannum, sed etiam Zenonem Imperatorem propter eadem inique facta. Hic ipse Galasius, quem tu irrides, Hodoani barbaro heretico, qui tunc regnum Italiæ tenebat, cum quedam, quæ non licebat, iuberet, nunquam se paruisse gloriatur. Hoc enim est quod conquerens dicis, non intelligens quid dicas, subiecisse sibi pontifices ipsos summos Imperatores. aut enim pii erant, & eos pietas ipsa pontifici Christi Vicario ad honorem Christi subijciebat: aut aliquid contra quamliceret, moliebatur, & iuebant, & tunc non obedire pontificem, & libere ac constanter malefactoris obistere, & nunquam de gradu pietatis decedere & quævis dura, & aspera potius perpeti, vincere erat, & vincere subijcere est. Sic summos imperatores sibi subijciebant, non solum episcopi Romani, sed alij episcopi imperatores summos, & magnos Reges sibi subiecerunt, immo etiam penitentia subiecit beatus Ambrosius Episcopus Mediolanensis Theodosium maiorem, quem publice communionem priuavit, & ad penitentiam redegit, mirer, si tyrannum eum non appellas. Eugenius episcopus Carthaginensis constantissime restitit Honorico regi Vandalicæ nationis, quem tunc sibi victor subiecit, cum ei, & persecutioni eius non cessit, & omnia mala pati maluit, quam cedere. Gregorius vii. Henricum Imperatorem anathemate affecit

K k 3 propter

Quomodo
Antonius
gloriæ do-
mini inui-
det; pietatē
& religionē
imperatorū
Christianorū
repre-
hendit; pro-
phetias de
regno Chri-
sti, & sole-
dore Eccle-
siæ eius igno-
rat, & imple-
tas esse non
videt, cum,
cōqueritur,
de pontificib.
qui imperato-
res summos
sibi, id est,
Ecclesiæ
Christi sub-
iecerunt.

Quomodo
Antonius
queritur de
pontificibus
subiecisse
sibi summos
imperator-
es.

Quomodo
pontifices
alios summos
imperator-
es, quod
Antonius
doler, & que-
ritur, subie-
cerūt, alios
ipsa pietas
pontificibus
subiecit.

Quomodo
pro quo An-
tonius si gra-
tus & pius
esset gratias
agere debui-
set, in eo in-
dignitatem
rei expro-
brat impie

Quid Leo x.
efficere vo-
luerit, cum
Lutherū, &
eos omnes
qui partes
illius foue-
bant, satha-
nz per an-
thema tra-
didit.

Cur anathe-
ma gladius
ignis in apo-
stolica do-
ctrina vocetur.

Quomodo
verum sit,
quod Auto-
nius dixit
de pontifi-
cibus, subie-
cisse, & ad-
huc subijce-
re, cū opus

propter crimina detestanda, & ut veniā supplex nudis pedibus, & regali ornatu deposito peteret, coegit. Et cum ei quidam dicerent, non esse imperatorem, aut regem praeproperè anathematizandum, respondit eis, cum Christus Ecclesiā Petro commisit, & dixit, pasce oves meas, excepit ne reges? si igitur Petro & ijs, qui loco Petri ordinantur, ut Ecclesia Catholica per vniuersum orbem diffusata, statur, & praedicat, potestatem anathematis dedit, ut ea potestate summos etiam imperatores sibi in obsequium Christi, ad eorum salutem subijcerent, eorum temeritatem coercerent, & à progressu refrenarent: annon oportuit te potius gratias Deo agere, qui talem, ac tantam potestatem ministro suo dedisset, quam illi impie indignitatem rei exprobrare? ecquid aliud egit Leo x. cum Lutherum pseudoapostolum, & eos omnes, qui partes eius fouebant, per anathema tradidit Satanæ, quàm dedit operam, ut sic oves perditas recuperaret, & ab illo Lupo rapaci ad praecepta abductas, in tutum ouile Ecclesiae Catholicae, si posset, reduceret, ut eorū animae saluae fierent? voluit quidem pontifex, fatemur, subijcere sibi, id est, fidei Catholicae, cuius cathedrā in loco Petri tenebat, nobilissimā nationem Germanorū, vnde summos Imperatores Ecclesia Romana assumit, & ut subijceret, gladio ignis percussit. Sic n. ut antea dixi, apostolica doctrina libro 2. Clementis Romani anathema vocat, siue quia diuidit, & partem anathematizari cum infidelibus in geenna ignis posuit: siue quia sic ab ingressu caeli prohibet, ut flammis ille gladius à paradiso voluptatis, & via ligni vitae arcebat, cuiusmodi gladio siqui secti sunt, statim, ut eadē doctrina apostolica testatur, accedunt demones, qui tanquā lupi in eum accipiunt potestatem, in interitum carnis, ut apostolus ait, quod tam diu patiuntur, quā diu is, qui ligauit, non soluerit. Experieris miser Antonius, & fortasse breui, quod dico, si riseris, Efficiat Deus, ut cū apostolo dicere possimus, confidimus autē de vobis dilectissimi meliora, & viciniora saluti, tamen si ita loquimur. Haec à me eò dicta sunt, ut intelligeres, quomodo verum sit, quod nō intelligens dixisti, quomodo, inquā, pontifices, summos etiam imperatores sibi subiecerint, & adhuc subijceant, cū seueritas Ecclesiasticae disciplinae, & ratio pascen-

pasce di oues cōmissas postulat. Quod si ista tibi, ut ad omnia oc-
curram, tyrannis videbitur, videatur etiam tibi tyrannus Petrus,
qui Ananiam occidit, & Sapphiram uxorem ante pedes viri sui,
quia mentiti fuerant spiritui S. at quanto grauius, scēdius, et exe-
crabilius mentitur spiritui S. qui fidem, quæ donū spiritus S. est,
mutat? qui profitetur omnes suæ gentis Ecclesias ab initio Christi-
anitatē suæ, & omnes earum episcopos, & populos eorum, omnes
patres, & maiores suos in errore fidei ante Martinum Lutherum
Germanicum prophetam fuisse: & falsa esse, quæ antea credebant,
& quæ nunc omnes Ecclesie per vniuersum mundum credunt, præ-
dicant, docent, profitentur. Sit etiam tibi Paulus tyrannus, qui
per anathema subiecit sibi, & pœnitentiæ Corinthiis, & Elymam
magum cœcitate affecit. Hactenus responsum sit ad querelā tu-
am de indignitate rei in subiiciendis summis imperatoribus ponti-
fici, licet extra causam esset, quanquā si tu pius esses, & Dei pro-
uidentiā cogitares, facile intelligeres Deum præpotentē esse, qui
summos imperatores pōtifici subiicit; quare hoc conqueri, obtre-
dare Deo est. Sequitur: Non igitur interdicta fuit prouoca-
tio ad Ecclesiam Rom. ab ipsa Rom. Ecclesia, aut ab eius
episcopo ita iubente, sed à plurib⁹ episc. Africanis ita sta-
tuentib⁹. & id quidē inuito episcopo Romano. Semper di-
cit, & non probat noster Parmenianus. dixi paulo ante de statutis
concilij Carth. 3. & Carth. vi. de appellationib⁹, & probavi in illo
Can. 6. Concilij Niceni, quē se Patres Africani in canone suo de ap-
pellationib⁹, sequi existimabāt, cōcineri primatū pontificis. Et tuas
cauillationes affatim me coarguisse puto; differui etiā de ratione illi⁹
interis decreti, de quo Cyprianus, & probavi ex verbis Cypriani re-
felli esse locū prouocationi ad pōtificē, si causa iusta prouocandi esset
nō opus est eadē repetere. Refelle tu, si aliter potes quā dicēdo tan-
tū, & non probando, aut negando, futiliter, & ridicule cauillando.
Deinde dicis, Atq; ut vno verbo transigā, si veteres multū
tribuerunt Ecclesie Rom. non tantū propter imperij se-
dē illic constitutā, sed etiā propter spirituales dotes, quib⁹
tū excellebat, affirmo illa ad vos nihil hodie pertinere.

Hic

est, ipsos et-
iā summos
imperatores
qui sunt o-
ues Petro, &
successori
eius com-
missæ.

Quomodo
guaius, foc-
dius, & exe-
crabilius
mentitur
Protestātes
spiritui S.
quā Anani-
as, & Sapphi-
ra vxor.

Quomodo
Deo obtre-
dat Anto-
nius, cum
queritur,
quod Rom.
pontifices
subijciant
sibi impera-
tores,

Lutherani
nullū va-
quam pon-
tificē Rom.
qui aliquid
contra falsa
dogmata
Lutheri scri-
ptum reli-
querit, lau-
darunt.

Qualis fue-
rit Luthe-
rus, & quam
honorifice
& reueren-
ter de eo lo-
quantur
Lutherani.

Hic quoq, Antonius tanquam alter Parmenianus, dicit tantum; affirmare enim se dicit, sed probare se posse quod affirmat, cum non probat, se nō posse probare, satis affirmat. Qui nihil dicit, quid ad respondendū relinquit? quas dotes spirituales dicis, & à nostris pontificibus requiris? quem pontificem quamlibet sanctum, antiquum, martyrij etiam gloria dotatum, qui contra Lutheri apostatae, ac pseudoapostoli disciplinam, & sectam aliquid scriptū reliquit, vos vnquam laudastis? aut in eo istas dotes spirituales, quas dicis, praedicastis? si de Marcello pontifice & martyre à nobis aliquid producit, quicumq, tandem is fuerit, per contemptum dicis, si de Gelasio, hæc, inquis, ille bonus vir seruus seruorum Dei; si de Martino Luthero vobis loquendum est, magna cum reuerentia, vt de Apostolo, alioqui tyranno animarum, sacrilegio incesti commaculato, apostata, & haesitare ha, turbulento, omnis inconstantia, & petulantia patre, & cadis innumerabilium hominum reo. Vt nuper Andreas Freyhubius doctor Lypsiensis, tuus puto condiscipulus cum Martinum Lutherum commemorare vellet, hoc elogio ornauit, Longe optimus, & doctissimus vir D. Lutherus, o præclarum elogium, quod omnes Ecclesiae per cunctum orbem vno ore detestatur. Sequitur, Nihilo melius soluis, quod obijci-
tur de Petri cathedra ex vrbe Antiochia Romam translata: atque hic est nodus, Turriane, quem haecenus tui pontificij soluere nequiuerunt; neque tu, quamquam tuo iudicio acutissimus disputator, aliud profers, quam veterem illam crambem toties, & ad nauseam vsque repetitam de Marcello episcopo Romano (quicumq, tandem is fuerit) qui scripsit ad Antiochenes, cathedram Petri volente Deo Antiochia Romam translata fuisse. Nos verò Romanum istum episcopum & in sua causa, & citra verbum Dei loquentem, & ius alienum parte nō audita, & absq; præcedente iudicio, auctoritate propria sibi tribuentem audire non debemus. Hic etiam mendacia tua, in quibus manifesto deprehensus es, academiae tuae patefacienda sunt; vt iudicio etiam eius conuincaris, non dico in eo, quod ait,
hunc

bunc esse nodum, quem hactenus pontificij nostri soluere nequie-
runt, hoc enim, ut mihi academia assensura sit, non possum præ-
stare, cupio tamen, & confido etiam, sed in eo, quod fallaciter ad-
iunxisti, me nihil aliud protulisse, quam illud Marcelli episcopi
Romani ad Antiocheneses, Cathedram Petri volente Deo Anti-
ochia Romam fuisse translata. Ut autem academia tua, & omnes
Protestantes intelligant, utrum ita sit, an potius merum mendaci-
um, cogor recitare, quæ in meo libro scripsi in pagina à te notata,
ne excusare possis non legisse, quæ cum tu dissimulaueris omnia, &
nihil funditus ad ea responderis, liquet, soluisse me nodum Illyri-
ci, cui respondebam, & tuum in eo, & te solutum nodum non potu-
isse iterum connectere, & silentium, atq; dissimulationem callide
elegisse. Deinde quia mendaciorum nodus quidam, & quasi vincu-
lum est, non contentus uno, alterum coniunxisti, cum ais de eo,
quod Marcellus pontifex in illa epistola scripsit, nos verò Roma-
num istum episcopum & in sua causa, & citra verbum Dei loquen-
tem audire non debemus. Hoc autem falsum esse, scilicet citra ver-
bum Dei loquutum esse, ut ab hoc posteriore te incipiamus conuin-
cere, ex ipsa epistola perspicere potest, siquidem qui dixit de Cathe-
dra Petri Antiochenesibus, quæ postea iubente Domino, Romam
translata est, idem proxime dixerat eisdem, ab illo enim primò in-
structi estis, ideo non oportet vos proprium derelinquere patrem,
& alios sequi, ipse enim est caput totius Ecclesiæ, cui ait dominus,
tu es Petrus & super hanc petram ædificabo Ecclesiam meam &c.
In Antoni verbo Dei probavit beatus Marcellus, Petrum fu-
isse caput Ecclesiæ, cuius autem verbi auctoritate factus erat ca-
put Ecclesiæ, eiusdem transtulit cathedram, cui præerat, Antio-
chia Romam, & eiusdem verbi auctoritate posset hodie Episco-
pus Romanus Petri successor transferre, quocumq; vellet & com-
modum videretur. Igitur non sine verbo Dei dixit Marcellus, ut
tu Antoni, singis, cathedram Romanam iubente domino translata
fuisse Romam. Hoc tu verbum Dei, quod beatus Marcellus me-
minit, ad cathedram Petri pertinere, negare, & probare debebas,
si poteras. Sed quia non potuisti, confugisti ad commentum famili-

Antonius
in mendacijs
manifestis
deprehensus.

Quomodo
nodus, quæ
Antonius
dicit nun-
quam ponti-
ficios solue-
re potuisse,
solutus sit,
& Antoniū
solutionem
dissimulas-
se.

Quomodo
nō sine ver-
bo Dei, ut
Antonius
finxit, lo-
quutus sit
Marcellus
martyr de
translatione
cathedræ
Petri Romæ.

L l are.

Duo perfu-
gia Antonio
familiaria
cum proba-
re non po-
test, quod
vellet; me-
tiri scilicet,
aut dissi-
mulare.

Quomodo
demonstre-
tur expedi-
tum esse no-
dum quem
Antonius
expediti
posse negat,
& cum non
potuisse re-
ligare no-
dum.

Mendacium
Illyrici.

are. finxisti enim, sine verbo Dei loquutum esse de translatione ca-
thedrae Antiochia Romam. at qui praestitisset altero perfugio tibi
etiam familiari vri, silentio scilicet, & dissimulatione. Minus e-
nim turpe est, & malum, tacere veritatem, cum confitenda est,
quam mentiri. Repetamus iam, quae in illa pagina 88. à te notata
Illyrico respondi, istum tuum nodum obijcienti; ut manifestum fiat,
falsum esse quod dixisti, nequiuisse omnes pontificios hactenus il-
lum nodum soluere, & verissimum esse, nescisse te expeditum no-
dum religare; nihilq; respondisse, quia quid responderes, non reperi-
sti. Sic igitur aiebat Illyricus, quem nescio an in omnibus sequaris.
sunt enim inter confessionistas multae sectarum dissensiones. Memo-
rabile verò prorsus est, quòd ipsum nomen cathedrae Petri, quam
iactant, eos redarguat. Celebrant enim omnes Papistae & ipso Papa
festum S. Petri plane solemniter: quod festum omnia ipsorum mar-
tyrologia, & explicationes rituum testantur esse de Antiochie
collocata cathedra, non Romae; testantur ergo, ac protestantur con-
tra se ipsos, quod Petrus non ipsorum, sed Antiochenorum fuerit
episcopus. Demum nostro tempore Paulus III. (quartum dicturus
erat) animaduertens hoc vestigium veritatis contra ipsos nimium
clare testimonium dicere, proprium festum pro cathedra Romana
excogitauit. Haec Illyricus; utrum plena nugis & delira; iudi-
cent, qui legunt. nos (inquit Illyricus) testamur, & protestamur,
non fuisse Petrum Episcopum Romanorum, sed Antiochenorum,
cum celebramus cathedram eius Antiochenam. At quomodo
hoc testamur, & protestamur, qui semper secundum scripturam
testati, & protestati sumus, Petrum fuisse, & esse in suo successo-
re Ecclesiae vniuersae Catholicae per cunctum orbem diffusae episco-
pum? quod si nos, ut Illyricus somniat non intelligens neque quod
loquitur, neque de quo affirmat, Petrum episcopum fuisse Antio-
chenorum, & non Romanorum, contra nos ipsos testamur & pro-
testamur, cum secundum antiqua martyrologia cathedram eius
Antiochenam celebramus, ergo nunc, cum cathedram Petri An-
tiochenam, & Romanam celebramus, contra nos ipsos similiter
testamur, & protestamur esse Antiochenorum, & Romanorum

tantum.

tantum episcopum. De quo igitur cum istis contendimus? Andixit dominus Petro, tibi dabo claves regni cælorum Antiochiæ aut Antiochiæ, & Romæ? aut dixit, quodcunque ligaueris, aut solueris super terram Antiochiæ, & Romæ, erit ligatum & solutum & in cælis? aut dixit, Pasce oves meas Antiochenas, & Romanas? aut confirma fratres tuos Antiochiæ, aut Antiochiæ, & Romæ? an verò sic omnino intelligendum est, ut ipsa vis verborum, sicut antea docuimus, declarat, quæcunque, & ubicunque erunt oves meæ, pasce: & quicunque, & ubicunque erunt fratres tui, confirma? quæ ergo ista Illyrici deliramenta, & somnia? Quis non intelligit, velle me hic probare verbo Dei, cum dixit dominus Petro, tu es Petrus, & super hanc petram ædificabo Ecclesiam meam, & tibi dabo claves regni cælorum &c. et cum dixit, pasce oves meas; & illud, & tu aliquando conuersus, confirma fratres tuos, Petrum fuisse, & esse in successore suo Ecclesiæ vniuersæ Catholicæ per cunctum orbem diffusæ Episcopum, quod totidem verbis explicatè in eodem loco libri mei dixi, & non solum episcopum Antiochiæ aut Romæ? quod si erat Petrus Episcopus vniuersæ Ecclesiæ, ut per scripturam probamus, quid refert habuisse cathedram Antiochiæ, an Romæ, nisi quantum attinet ad commoditatem consulendi Ecclesiæ, & ad utilitatem eius, sicut domino visum est? si tibi Antoni non videbar assatim probare, quod volui, cur non refellebas, si poteras? si non poteras, ut te non potuisse, nihil respondendo satis testaris, & protestaris, cur non puduit dicere, me nihil protulisse aliud, quam illud ex Marcelli epistola ad Antiochenenses, translata esse volente Deo cathedram Perri Antiochia Romam? explicauit deinceps proximè sequenti pagina 89. rationem celebrationis cathedræ Antiochenæ, & postea Romanæ; recitabo, quæ scripsi ante annos paucos; sic enim aiebam, Celebratione cathedræ Antiochenæ facile contenta fuit Ecclesia, fortasse ne Petrus duas cathedras habuisse existimaretur, vna enim fuit prima, postquam secunda non est, cepta quidem Antiochiæ, continuata verò Romæ, immò ut vna cathedra Antiochena & Romana esse demonstraretur, ac celebratio

Antonij
mentiend
impudētia.

Ratio celebrationis
cathedræ
Antiochenæ, & postea
Romanæ.

lectio beati
Augustini
in celebra-
tione cathedrae Antio-
chenae.

Quare no-
stro tempo-
re celebra-
tio Roma-
nae cathedrae
instituta fu-
erit.

cathedrae Romanae & celebratione Antiochenae comprehensae esse intelligeretur, lectiones ex sermone Patris Augustini accommodatissimi ad illam Antiochenam celebrationem Ecclesia adhibuit: sic enim est in quadam illius festi diei lectione: Recte igitur Ecclesiae natalem sedis illius colunt, quam apostolus pro Ecclesiarum salute suscepit, dicente domino, tu es Petrus, & super hanc petram aedificabo Ecclesiam meam. Petrum itaque dominus nominavit, & ideo digne fundamentum hoc Ecclesia colit, super quod Ecclesiastici aedificij altitudo consurgit. Vnde conuenienter psalmus, qui lectus est, dicit, exaltent eum in Ecclesia plebis, & in cathedra seniorum laudent eum; benedictus Deus, qui exaltari in Ecclesia hoc fundamentum praecipit, quia dignum est, ut in Ecclesia hoc honoretur, per quam in caelum ascenditur. Haec enim Augustinus: cuius tu testimonio Illyrice, & tu nunc Antonicum Illyrico, cum quo tunc loquebar, non ascendetis in caelum, quia fundamentum hoc in Ecclesia non honoratis, & colitis, dum Petro, & successori eius adherere, & obedire non vultis. Sane quidem reddere rationem celebrationis cathedrae Antiochenae, antequam Romana cathedra suo festo die celebraretur, quod hic feci, ad expediendum illum nodum Illyrici, & tuum pertinebat, cur igitur, dicam iterum, si tibi expeditio nodi non probabatur, non astringebas nodum? cur dissimulasti? cur nihil hic respondisti? Deinde adiunxi, cur vero nostro tempore celebratio Romanae cathedrae instituta sit a Paulo quarto, quem Illyricus per errorem, ut antea dixi, tertium fecit, non fuit alia causa, nisi ad utilitatem Ecclesiae honorem principis apostolorum ad gloriam & laudem Dei augere velle, eo praesertim tempore, quo ab haereticis cathedra Petri Romana, impia, & sacrilega rabie impugnatur: ut quo magis eam inclinare, & deprimere conantur, eo magis eam a Catholicis per uniuersum orbem celebrari videant, & eo item magis preces beati Petri & patrocinium sollicitemus, quo magis Ecclesia aduersus haereses, & infideles eis indiget, praesertim cum ipse idem princeps apostolorum haec, cum iam mors instaret, promiserit. promisit, inquam, Petrus, daturum se operam, ut post obitum eius, quae praecipit & monuit, memi-

meminisse possemus. Quomodo autem daturus operam erat, qui iam erat certus de veloci depositione tabernaculi, id est, de morte, nisi post mortem preces Deo pro Ecclesia adhibendo? Sic enim magnus etiam Leo intellexit, & interpretatus est in sermone 3. de die anniuersario assumptionis suæ ad Pontificatum, cū inquit, dictum est, & tu conuersus confirma fratres tuos, quod nunc quoque proculdubio facit, & mandatum domini pius pastor exequitur, confirmans nos cohortationibus suis, & pro nobis orare non cessans, ut nulla tentatione superemur. Si autem hanc pietatis suæ curam omni populo Dei, sicut credendum est, ubique præten- dit, quanto magis nobis alumnis suis opem suam dignatur impendere, apud quos in sacro dormitionis suæ toro eadem, qua præsedet carne, quiescit? hæc quoque ratio celebrationis cathedræ Romanæ à me explicata ad soluendum illum nodum Illyrici, & tuum faciebat, cur ergo non refutasti, si tibi non probabatur? sed premebat adhuc Illyricus, quod de celebratione cathedræ Romanæ nostro tempore instituta obiecit; Si cathedra enim, inquit, Antioche-
na Romam translata fuisset, solemnius istud festum Ro-
manæ cathedræ, quam Antiochenæ fuisset, quin potius,
inquit, illius Antiochenæ nullum esset. Respondi ego, an i-
gnorat Illyricus, solere esse primitias honorabiliores, & dies nata-
lios ceteris iucundiores? Natalem .n. sedis beati Petri paulo an-
te Antiochenam cathedram vocabat Aug. quæ ab Ecclesijs, ait,
colebatur; magna igitur ratione, & diuino consilio factum fuit, ut
primordia, atque initia cathedræ Petri Antiochenæ celebrarentur.

Quare cele-
brior fuit
& antiqui-
or celebra-
tio cathed-
ræ Antio-
chenæ.

Ad hæc tu, quia respondere non potuisti, & nodum Illyrici,

& tuum enodatum, & expeditum esse conscien-

tia coarguente conuictus videbas,

alio nodo à te inuento no-

dum rescicere vo-

luisti.

Ll 3

CAP.